

dette ofte sin store Betydning. Paa den anden Side anser jeg det for en Dyd ved Lønningsloven — hvad der i øvrigt end kan siges imod den, og hvad jeg end kan have at indvende imod den — at den indeholder forskellige Lønningssatser, thi ganske vist er det ikke, om det altid er saa meget forkert, at Præsten, som jeg nævnte nys, efter ganske saa Nar skal rejse bort fra et Sted, thi det at flytte fra det ene Sted til det andet, kan have sin Betydning baade for de Menneſter, Præsten skal virke iblandt, og for Præsten selv. Det er maatte bekendt, at der gælder Regler i saa Henseende i forskellige kirkelige Samfund; f. Eks. i det metodistiske Samfund maa ingen Præst blive længere end 3 Nar paa et Sted, netop for at kunne virke stærkere, med mere afgørende Indflydelse, paa det Sted, han kommer til. At han kun maa være der i saa kort Tid, er begrundet i, at i den metodistiske kirkelige Retning ere Prædikenerne af en meget vækkende Art. 3 Nar vilde her i Landet selvfølgelig være altfor ringe Tid, men det har som sagt sin Betydning, at Præsten kan flytte fra det ene Sted til det andet og ogsaa finde økonomisk Anledning dertil. Undertiden kan det selvfølgelig have sin Betydning, at Præsten bliver saa længe som muligt paa et Sted, medens paa den anden Side de økonomiske Forhold gøre, at det er vanskeligt for ham at blive der, og derfor mener jeg — i øvrigt i Overensstemmelse med tidligere Lovforslag om Præsternes Lønning — at der burde være en Sum til Raadighed til de Præster, der jærlig længe bleve i de Embeder, hvor de mindre og mindste Lønningssatser gælte. Det kan selvfølgelig paa enkelte Steder være af stor Betydning, at netop den Præst bliver, men, som jeg nævnte før, det modsatte kan ogsaa gøre sig gældende. En anden Grund til, at jeg anser en Præstelønningslov for ønskelig, er den, at Misforholdet mellem Embedernes Størrelse vil gøres mindre, end det er nu. Jeg ved jo saa meget godt, at der i de senere Nar er gjort mere eller mindre vellykkede Forsøg paa at jævne de umaadelig store Misforhold, som her ere til Stede. For at tage et ganske enkelt Tilfælde fra et ganske enkelt Sted, fra Lolland-Falsters Stift, saa er der det Forhold til Stede, at der i 1887 var et Præsteembede med en Nettoindtægt af 7,800 Kr. og et andet med 1,300 Kr. I 1890 var der et med 7,400 og et andet med 1,500 Kr. Endelig var Indtægten i 1891 8,600 Kr. i det ene Embede og 1,800 Kr. i det andet. Dette er en uforholdsmæssig Forskel paa Embedsindtægter, og den vil jo blive langt ringere, vil blive udjævnet i langt højere

Grad ved en Lønningslov af lignende Art som det Forslag, som her er lagt frem for os. Jeg skal i denne Forbindelse nævne, at for Lolland-Falsters Vedkommende var i 1891 Gennemsnitsindtægten ved Præsteembeder der — det er tilnærmelsesvis rigtigt — 4,800 Kr.; i 1887 var Nettoindtægten gennemsnitlig 4,000 Kr. Der er altsaa en Gennemsnitsforskel af 800 Kr. i de to Nar, og for det enkelte store Embede er Forskellen selvfølgelig mere end 800 Kr. Dette er slet ikke absolut heldige Betingelser at leve under, ikke at have sit Budget saa tilnærmelsesvis nøjagtig kendt Nar efter Nar. Det Nar er ganske vist behageligt, hvor man har denne Gennemsnitssum af 4,800 Kr., men man har jo en vis Tilbøjelighed til at indrette sig efter den Tid, da man har de gode Indtægter, og som Følge deraf ikke rigtig at kunne klare sig i Nar som 1887, da Indtægten kun var 4,000 Kr., altsaa i det daarlige Indtægtsaar. I denne Retning vil altsaa en Lønningslov have sin Betydning, idet de stærkt varierende Indtægter derved ville hindres. Nu er der jævnlig blevet fremsført temmelig rørende Tale, synes jeg nok, om, at den nuværende Lønningsmaade knyttede Præst og Menighed saa ualmindelig inderlig sammen; men denne Tale om, at det, at der betales Tiende, Offer og Accidenter skulde knytte Præst og Menighed saa umaadelig inderlig sammen, er mildest sagt noget Snaft. Det er en Talemaade, som ikke bør passere længer, som bør staves ud af Verden. Det er virkelig ikke det, det kommer an paa. Er der et saadant godt Forhold mellem Medlemmerne af Menigheden og vedkommende Præst, er det virkelig ikke bygget paa Talmæssighed for, at de vedkommende saa Lov til at betale Tiende, Offer og Accidenter, nej, det er saa noget, der gaar meget dybere, og som ikke har noget med Pengesager at gøre. Det er et Forhold, som forstaas af kirkelig sindede Menneſter. Af den Grund behøver man altsaa slet ikke at holde fast paa den Maade at lønne Præsterne paa. Nej, man kan se hen til et andet Lovforslag, nemlig det, som kommer umiddelbart efter dette, Forslaget om Præstevalg, ja, jeg vil dog ikke bestemt sige det Forslag, som nu vil komme for, thi det har i alt Fald jeg adskilligt at indvende mod, men en Lov, som giver Menighederne Del i Præstevalget, thi det er en Lov, der peger hen paa et virkelig aandeligt Forhold mellem Præsten og hans Menighed. Som noget af det, der gør en Lønningslov ønskelig, skal jeg yderligere nævne et, og det er, at man kommer bort fra den tvungne Erlæggelse af Offer for de